

exceptionnel héich Präisser, erofzezeien, fir dass mer Zesummenhalt hei zu Lëtzebuerg behalen, wat wichtig ass. An: „Zesumme spueren.“ Ech mengen Dir hutt eis Zuele gesinn. Mir sinn iwwer 30 % bei de Gasaspue- rungen, an dat ass och esou, well d'Leit an d'Industrie an all anerer gutt zesumme spueren.

(Interruptions)

A vläicht e leschte Message.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Zesummen!

M. Claude Turmes, Ministre de l'Énergie | Jo.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Voilà! Esou hunn ech et scho viru ville Jore gesot. Zesummen!

(Brouhaha et hilarité)

M. Fernand Etgen, Président | Här Di Bartolomeo, virdu war et roueg, wéi Dir net heibanne waart.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Jo, mee ...

M. Sven Clement (Piraten) | Deen „Zesummen“ huet net vill Wale gewonnen.

(Brouhaha général)

M. Fernand Etgen, Président | Den Här Energie- minister huet d'Wuert, den Här Energieminister huet d'Wuert fir ofzeschléissen.

M. Claude Turmes, Ministre de l'Énergie | Ech war beim „Zesumme spueren“, an ech mengen, wann den Här Di Bartolomeo elo schonn hei ass: Hien huet sel- wer d'lescht Kéier an der Kommissioun gesot, dass et méttlerweil e positive Sport ass ...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Jo.

M. Claude Turmes, Ministre de l'Énergie | ... hei zu Lëtzebuerg, fir eeben anzespieren. An dat ass och gutt esou!

Ee Message nach: Den nächste Wanter gött am Gasberäich, deemno wéi, méi schwéier wéi dëse Wanter, well mer männer russesche Gas hunn, fir d'Gasspäicherer ze fëllen, well China eventuell eras- kennt aus der Null-Covid-Politik an dann och méi Äerd- gas brauch, an dann ass es männer um internationale Marché verfügbar. Duerfir nach e Message: All Gashei- zung, déi déi nächst Méint ersat gött duerch eng Wär- mepompe, hëllef eis net nëmme beim Klimaschutz, mee hëllef eis och bei der Versuerungssécherheet.

An erlaabt mer nach zum Schluss e Wuert, och e bës- sen e perséinlecht Wuert. Mäi Bop, dee war am KZ am Zweete Weltkrich, ...

Plusieurs voix | Mäin och.

(Interruption)

M. Claude Turmes, Ministre de l'Énergie | ... fir sech fir d'Fräiheet anzsetzen.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo.

M. Claude Turmes, Ministre de l'Énergie | An ech sinn houfreg, datt ech haut an enger Regierung sinn, déi sech asetzt fir d'Fräiheet an der Ukrain an datt ech hei an enger Chamber sinn, wou dat och vun de meeschten Deputéierten esou gedeelt gött.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Ener- gieminister Claude Turmes. Parole après ministre fir den Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, wa mer schonn iwwer Familljengeschichte schwätzen, Här Minister, wollt ech Iech soen, datt mäi Groussvater, mäi Gouss- papp zu Mauthausen ...

(Hilarité)

Jo, et ass net fir ze laachen. Mäi Grousspapp ass zu Mauthausen ermuert ginn, meng Urgrousselteren zu Theresienstadt, well ech nun emol aus enger jüd- descher Famill kommen. A wann ee sech fir Fräiheet a Friden asetzt, huet dat näischt mat engem Mëss- brauch vun der Geschicht oder Familljengeschichten ze dinn, mee mat enger Verantwortung vun dëser Gene- ratioun a fir déi nächst Generatiounen.

Ech wollt Iech dat just soen. Kommt mer net mat esou Geschichten, well et ass einfach esou, datt mer alleguer eis Geschicht hunn! Mir hate Resistenzler an der Famill, mir hate Judden an der Famill. Mir hu ge- kämpft. Also, haalt op domadder! Well mir hunn haut eng Verantwortung fir déi Politik, déi mer haut féie- ren a fir déi nächst Generatiounen a fir déi Leit, déi an der Ukrain haut leiden!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zum Vott iwwert de Projet de loi 8088. Den Text steet am Document parlementaire 8088³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8088 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Mir maachen elo de Vote par procuracion. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass mat 58 Jo-Stëmme bei 2 Absten- tiounen uegheoll.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Diane Adehm), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), M. Georges Mischo (par M. Max Hengel), Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar (par M. Jean- Paul Schaaf), Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Marc Lies), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana (par M. Yves Cruchten), Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par M. Marc Hansen), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Josée Lorsché), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitu- tionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

entreprises particulièrement touchées par la hausse des prix de l'énergie causée par l'agression de la Russie contre l'Ukraine

Den nächste Punkt um Ordre du jour ass de Projet de loi 8075 iwwert d'Afféiere vu Bähëllef fir Betriber, déi vun der Hausse vun den Energiepräisser betraff sinn. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo den Här Rapporteur Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Économie, de la Protection des consommateurs et de l'Espace

M. Gilles Baum (DP), rapporteur | Merci, Här Presi- dent. Kolleeginnen a Kolleegen, de leschte Punkt um Ordre du jour: De Projet de loi, deen ech elo virstel- len, ass deen drëtze vun enger Serie vu Projeten, déi am Kader vum Solidaritéitspak 2.0 hei an der Cham- ber zur Diskussioun an och zur Ofstëmmung sinn. En zweeten Tripartite-Pak, deen d'Regierung den 28. September mat der CGFP, dem LCGB, dem OGB-L an dem Patronat ënnerschrifwen huet, gesäit eng ganz Rëtsch vun Hëllef fir d'Leit an awer och fir d'Betriber vir.

Bei deem Projet de loi, dee mer haut diskutéieren, geet et drëm, deene Betriber ënnert d'Äerm ze grä- fen, déi vun der Erhéijung vun den Energiekäschte betraff sinn. D'Zil ass et, fir de Betriber hir Kompeti- tivitéit ze garantéieren, hinne Previsibilitéit ze ginn an d'Inflatioun an de Grëff ze kréien.

Nom éischten Tripartite-Accord hate mer schonn an dësem Kontext Hëllef an d'Gesetz vum 15. Juli dëst Joer iwwert déi bestoend Aidë fir d'Betriber gegoss. Dës passe mir mam Projet de loi 8075 un a berück- sichtegen och d'Amendementer vum Encadrement temporaire de crise vun der Europäescher Kommis- sioun vum 20. Juli.

Mat dësem Encadrement erlaabt d'EU den nationale Regierungen et, hire Betriber temporaire Hëllef an unzëiden. An hei krute mer eeben duerch d'Amen- dementer um Encadrement méi Spillraum.

Ech wëll ervirhiewen, dass d'Europäesch Kommis- sioun schonn de 26. Juli den Accord ginn huet zu de Betribsaiden, déi de Lëtzebuerger Staat un d'Entre- prises ausbezilt. Dee rezenten Amendement vum Encadrement temporaire de crise gesäit vir, dass d'EU-Staate weider kënnen Hëllef an ausbezelen, fir en Deel vun de Betribsméikäschten ze iwwerhuelen, déi duerch eng exceptionnel Erhéijung vun de Gas- a Strompräisser verursaacht ginn, wat eng wichteg Decisioun ass, fir eise Betriber verstärkt zur Säit ze stoen.

(Mme Djuna Bernard prend la présidence.)

Dëse Projet de loi dréit den neisten Entwécklung- Rechnung, andeems d'Aiden, op déi d'Betriber zanter dem 1. Mee zréckgräife kënnen, uegpass an erhéicht ginn an och nei Hëllef baigesat ginn. Dëse Projet ge- säit cibléiert Aidë virun allem fir déi Betriber vir, déi a Schwieregkeete gerode sinn.

À la base gesäit d'Gesetz vum 15. Juli zwou Hëllef- vir mat dem Zil, en Deel vun den Energieméikäschte vun de Betriber ze kompenséieren, fir de Betriber tëschent Februar an Dezember am Verglach zum Joer 2021 dat ze kompenséieren, wat se vun Differenz hu par rapport zum leschte Joer.

Déi éischt Aide, wëll ech Iech nach eng Kéier soen, déi éischt Aide, fir d'Betriber ze entlaaschten, er- méiglecht et, en Deel vun de Strom- a Gasméikäsch- ten ze kompenséieren vu Betriber, déi vill Energie consomméieren. De Montant an d'Intensitéit hänken of vum Impakt, deen d'Erhéijung vum Energiepräis

11. 8075 – Projet de loi portant modification de la loi du 15 juillet 2022 visant à mettre en place un régime d'aides aux

op de Betrib huet. Bis elo gouf hei bei der Rechnung vun der Hëllef d'Joer 2021 als Période de référence benotzt. An Zukunft wäert dee Mount berücksichtegt ginn, fir deen een eng Demande gestallt huet. Esou gëtt ëmmer deenen neisten Entwécklung besser Rechnung gedroen.

Des Weidere ka bei der Rechnung entweeder de Chiffre d'affaires berücksichtegt ginn oder d'Valeur de production. Dëst wäert d'administrativ Demarché fir d'Demandeure vereinfachen, déi eventuell keng Valeur de production an hirer Kontabilitéit kënnen ugin.

Nach eng weider Ännerung bei der éischter Aide ass, dass duerch den Amendement vun der Europäescher Kommissioun an Zukunft de Champ des bénéficiaires ausgeweit gëtt doduerch, dass net nëmme méi d'Entreprisegruppen Zougang wäerten hunn op Hëlfe, mee souguer all Entrepreneursitéit.

Déi zweet Aide, déi de Betriber soll hëlfe, dës Kris ze meeschten, ass fir d'Betriber geduecht, déi an der Konstruktioun tätég sinn, Liewensmëttel produzéieren, wéi de Bäcker an de Metzler, oder Wueren-transport bedriewen.

Si konnten ufanks e Subsid an Héicht vu 400.000 Euro ufroen, fir en Deel vun hire Sprittméikäschtchen ze kompenséieren, soulaang dës Spritt fir den Transport gebraucht gëtt. Nei ass, dass dës Subsid elo vu 400.000 op 500.000 eropgeet.

Fir déi zwou éischt Aidë gëtt ausserdeem duerch dat neit Gesetz d'Eligibilitätsperiod verlängert, dat heescht, d'Betriber hunn dräi Méint méi laang Zäit, fir hir Subsiddemanden anzereeche.

Am Kader vum Artikel 2 (1) vum Encadrement temporaire de crise vun der Europäescher Kommissioun féiert d'Regierung des Weideren eng nei Hëllef a fir déi Betriber, bei deenen d'Energiekäschtchen op d'mannst 2 % vum Chiffre d'affaires oder vun der Valeur de production ausmaachen, gekuckt op dee Mount, wou d'Demande och agreecht gouf.

Ab enger Hausse vun 80 % vun de Stroum- an/oder Gaspräisser am Verglach zu 2021 kann eng Subvention vu bis zu 70 % vun de Méikäschtchen, déi iwwert der Hausse vun den 80 % leien, ugefrot ginn. Dës Hëllef leeft vum November 2022 (veuillez lire: vum Oktober 2022) bis Juni 2023. Déi nei Hëllef also, déi am Gesetz vun haut beschriwwen gëtt, ënnerläit dem Accord vun der Europäescher Kommissioun.

Dozou bleift ze soen, dass déi ugepassten Aidë fir d'Betriber, déi ganz vill Energie verbrauchen, an déi nei Aide net kënnen dee selwechte Mount cumuléiert ginn. Et ass also an engem Mount entweeder déi eng Aide oder déi aner Aide, déi kann ugefrot ginn, awer net déi zwou gläichzäiteg.

Ech wëll elo nach op de Käschtpunkt vun dëse Messuren ze schwätze kommen. Ech mengen, et ass eis mëttlerweil alleguer bewosst, dass fir de Solidaritéitspak 1.0 an 2.0 Suen an de Grapp geholl ginn an Héicht vun 2 Milliarden Euro. An dovunner ware mam Gesetz vum 15. Juli schonn 225 Milliounen Euro virgesi fir d'Hëllef fir d'Betriber.

Mat der Verlängerung vun der Eligibilitätszäit bis Juli 2023 an der Introductioun vun der neier Aide gëtt de Budget op 375 Milliounen Euro eropgesat. Dat heescht, hei deblockéiert de Staat nach eng Kéier zousätzlech 150 Milliounen fir eis Betriber.

Et dierf een awer net vergiessen, dass dës Betrag natierlech ofhänkt vun der Evolutioun vun den Energiepräisser, eppes, wat am Moment ganz, ganz schwéier anzuschätzen ass.

Fir op déi verschidden Avisen anzegoen, do géif ech einfach op de schrëftleche Rapport verweisen.

Et gëtt en Avis vun der Chambre des Salariés, vun der Chambre de Commerce, vun der Chambre des Métiers an och ee vum Staatsrot.

Da géif ech Iech Merci soen, dass Der esou laang Gedold mat mir hat an den Accord vun der Demokratescher Partei zu dësem Projet ginn. Merci.

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Merci, Här Rapporteur.

An als éischtem agedroene Riedner ass et um Här Marc Spautz.

Discussion générale

M. Marc Spautz (CSV) | Merci, Madamm President. Och e grouse Merci un de Rapporteur, den Här Gilles Baum, fir all déi Erklärungen, déi mer elo kritt hu bei dësem Projet.

Ech mengen, mir begrëssen dat ausseruerdentlech, dat vun de Betribgruppen, datt alles bei deenen Amendementen derbäi war. Déi Fro, déi sech fir eis nach ëmmer stellt, a virdrun hat schonn ee vun de Kollege se opbruecht, ass: Hei sinn elo Hëlfe, wat d'Elektresch an de Gas ubelaangt, mee et ginn ëmmer méi Zonen, déi iwwer Kogeneratioun fueren, wou also Kogeneratioun ass. Dofir ass do d'Fro: Wat geschitt domadder? Ass do an enger zweeter Phas ugeduecht, fir och deenen ze hëlfe? An doriwwer eraus, du hues heiansdo ëffentlech Kogeneratiounsbedriewer an heiansdo privat Kogeneratiounsbedriewer. Wéi ass et do mat deenen Hëlfe? Gëllen déi och fir déi, déi mat Gas respektiv an deem Fall och heiansdo mat Fuel hëtzen? Oder sinn déi dovun komplett ausgeschloss?

Villmools merci, a fir de Rescht ginn ech den Accord vun der CSV-Fraktioun.

Plusieurs voix | Très bien!

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Merci, Här Spautz. An den nächsten agedroene Riedner ass den Här Yves Cruchten. Loosst Iech Zäit!

M. Yves Cruchten (LSAP) | Merci, Madamm Presidentin. An och merci dem Här Baum fir säi ganz gudd Rapport. Vill vun eis hu sécherlech ëmmer nach déi staark Hoffnung, dass den Ukrain-Krich séier op en Enn kënnt. Mee en Enn vun der Barbarei duerch de Krichsdriewer am Kreml schéngt och bei de rezente russeschen Néierlagen net en vue.

An dofir wäerten och mir weiderhin d'Konsequenzen ze spiere kréien, ënner anerem um Energiemaart. Et ass eng Situatioun mat villen Onsécherheeten, duerch déi eis Economie awer iergendwéi muss navigéieren.

Nodeems d'EU-Kommissioun d'Reegele vum temporäire Krisenencadrement am Juli iwwerschafft huet, kënne mir elo béid Hëlfe aus dem Gesetz vum 15. Juli dëst Joer verlängeren an esou op d'mannst fir e bësse Previsibilitéit suergen.

Mir gi mat dësem Gesetz jo nach eng Etapp méi wäit, well mer hunn eng weider Modifikatioun vum temporäire Krisenencadrement vun der EU-Kommissioun eigentlech anticipéiert.

Donieft ass jo nach eng drëtt Hëllef an den Text bäikomm. Esou wäert d'Zuel vun den Entreprises, déi vu staatlecher Säit ënnert d'Äerm gegräff kréien, an d'Luucht goen. Et ass dofir nëmme normal, dass och déi budgetär Enveloppe deementspriedend wiist. A mir sinn als LSAP der Meinung, dass een a Krisenzäiten net zécken dierf, déi Mëttelen, déi néideg sinn, opzebréngen an ze mobiliséieren.

Wéi wouer dat ass, dat huet d'Regierung schonn an der Pandemie bewisen, well och do hat se verstanen, wéi ee gezielt Hëlfe op de Wee bréngt, déi

Aarbechtsplazen erhalen an esou och de Savoir-faire hei am Land an an eise Betriber hält.

Et ass net fir näischt, datt mer zu Lëtzebuerg eng gefaarte Faillitewell an de Joren 2020 an 2021 konnten evitéieren. Mat dësen Hëlfe stäipe mir gezielt déi Entreprises, déi ënnert de klammenden Energiepräisser an engem besonnen Mooss ze kämpfen hunn. D'LSAP ass der Meinung, dass een déi Betriber net dierf mat de Méikäschtchen eleng loossen. An dofir stëmme mir dës Hëlfe och gäre mat.

Ech misst eigentlech op dëser Plaz meng Ried ophalen, mee ech kommen natierlech net derlaanscht, fir awer nach ze reagéieren op dat, wat den Här Kartheiser virdru gesot huet. E seet et ëmmer an ëmmer erëm, dass d'Sanktiounen un allem schold sinn. Mee, Här Kartheiser, och wann Der et 100-mol widderhuel, gëtt et net richtig! Schold un deem ganze Misär ass een Eenzenge eleng, an dat ass de Wladimir Putin a säi Regimm! An hien ass och schold drun, dass bei eis d'Energiepräisser klammen a méi deier ginn.

A wa mer eis doriwwer opreegen a wa mer dat bekloen, da kommt, mir vergiessen awer net, dass zu deem selwechten Ament, wou mir eis hei iwwert déi deier Präisser vu Gas an Elektresch opreegen, am Moment an der Ukrain bei ganz ville Leit, wa se de Krunn opdréien, wou de Gas soll dra sinn, näischt erauskënnt, oder wa se de Knäppchen drécken, fir d'Luucht unzemaachen, d'Luucht net ugeet a se risquéieren, dës Wanter ze erfréieren. An dat ass eppes, wat mir net kënnen toleréieren! Et ass e Krich, deen hei gefouert gëtt, net géint en anert Land, mee géint eng Zivilbevölkerung, an dat ass net ze toleréieren, an dat wäerte mir och net!

Plusieurs voix | Très bien!

Une voix | Richtig!

Mme Djuna Bernard, Présidente de séance | Merci, Här Cruchten. An déi nächst agedroene Riednerin ass d'Madamm Josée Lorsché. Madamm Lorsché, Dir hutt d'Wuert.

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Jo, villmools merci, Madamm Presidentin. Ech kommen extra heihin, fir voll a ganz ze ënnerstëtzen, wat den Yves Cruchten elo gesot huet. An da brauch ech dat net och nach eng Kéier ze widerhuelen. Mir ënnerstëtzen Är Aussoen a puncto Wladimir Putin.

Plusieurs voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | D'Resultat ass, dass eis ekonomesch Situatioun momentan net déi beschte ass. Se ass éischter schlecht, an d'Previsiounen och. De Statec gesäit en Unzeeche vu Rezessioun, de PIB geet am zweeten Trimester erof, d'Inflatioun läit nach ëmmer bei 7 % an den Aarbechtsmaart, do gesäit et och net zum Beschten aus. Och do weise sech éischt Unzeeche vu klammendem Chômage.

Grad an esou Zäiten, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ass et och an eisen Ae wichteg, d'Economie ze ënnerstëtzen, an dat esou gutt wéi méiglech. Et geet drëms, de Betriber Previsibilitéit ze ginn. Et geet drëms, datt d'Betriber net mat Faillite mussen konfrontéiert ginn, datt se am Wanter net an d'Laberente kommen, wann d'Energiepräisser eropginn, also hir Käschtchen eropginn. An et geet och drëms, an dat ass eis ganz wichteg, dass d'Präishaussen net un d'Clientë weiterverreicht ginn, well do gëtt et dann nëmme Verléier.

(M. Fernand Etgen reprend la présidence.)

Nieft dem Tripartite-Accord, dee Moosnamen decidéiert huet, déi gräifen, fir d'Inflatioun anzemammen an domat och weider Indextranchen aus de Féiss ze raumen, ass et natierlech och wichteg, datt d'Versuerungssécherheet garantéiert bleift, an dat laangfristeg, an datt d'Präisser vun de fossille Brennstoffen

net weider ugefeiert ginn. An dofir wëll ech, wéi a ville Riede virdrun, nach eng Kéier betounen, datt d'Energieeffizienz an de Betriber weidergefoert muss ginn, dass Erneuerbarer musse gräifen an dass och do wierklech Neel mat Käpp musse gemaach ginn.

An dofir begrësse mer, dass mer net nëmmen dës Aiden aféieren oder verlängeren, mee dass mer och ganz geziilt Subventiounen ginn, wann d'Betriber sech erneiere wëllen, wa se sech moderniséiere wëllen a sech dofir fir d'Zukunft nohaltege opstelle wëllen. Dat ass e ganze Package, deen zesummepasst.

An dat gesot, kann ech nëmme vun der grénger Säit aus betounen, datt mer béid Mesuren ënnerstëtzen, déi kuerzfristeg an déi laangfristeg. An domat ginn ech dann och den Accord vun eiser Fraktioun.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Lorsché. An da wier et um honorabelen Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Här President, villmools merci. Ech wëllt och dann nach eng Kéier dem Här Baum Merci soe fir säi Rapport an datt mir dat Gesetz selbstverständlech matënnerstëtzen, fir d'Leit hei am Land an och an der Economie ze ënnerstëtzen.

Et ass schued, datt den Här Minister Turmes net méi hei ass. Ech hätt em gär nach dat eent oder anert gesot. Mee ech wollt hei vläicht op ee Stéchuert agoen. Mir hate virdrun eng Prozedur, net vun enger Fro, mee enger Bemierkung vum Här Kersch. Dann äntweren ech elo op déi Bemierkung vum Här Kersch. En huet dat Wuert „zynesch“ gebraucht.

M. Dan Kersch (LSAP) | Arrogant.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Gelift? Jo, arrogant an zynesch. Jo, et ass wouer, et ass ganz vill an deem Krich zynesch, traureg, och vläicht arrogant. Ech ginn Iech vläicht just e puer Beispiller, an da verstitt Der och vläicht, firwat deen Engagement zum Fridde selwer ni arrogant ka sinn, mee den Engagement zum Fridden ass ëmmer eppes, wat ee muss éieren, och an der Diplomatie.

Dat nenne mer „bons offices“, dat ass eppes, wat een offréiert, fir eeben eppes, wat schrecklech ass, kënnen ze korrigéieren.

M. Fernand Etgen, Président | Här Kartheiser, mir schwätzen iwwert de Projet de loi 8075. Ech wëll Iech dat just nach eng Kéier an Erënnerung bréngen.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Här President, Dir hutt mer virdru gesot, wou den Här Kersch seng Bemierkung gemaach huet, ech soll dat maachen, wann ech elo zu deemem Projet schwätzen.

Wéi kënnt et un dobausse bei de Leit, Här President, wann Der mer net erlaabt, op esou e Virwurf ze äntweren? Sidd Der Iech däers bewosst?

(Exclamations)

M. Fernand Etgen, Président | Ech si mer es ganz bewosst, ech si mer es ganz bewosst!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Sidd Dir Iech däers bewosst, ...

M. Fernand Etgen, Président | Jo.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | ... datt Dir hei mat deem do ...

M. Fernand Etgen, Président | Ech si mer es bewosst, Här Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Gutt!

M. Sven Clement (Piraten) | Dat sinn déi russesch Methode vun der psychologescher Krichsféierung.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Mee dann ass dat och Är Verantwortung. Ech soen Iech eppes, Här President: Ech géif gär déi Diskussioun hei hunn, och de Kolleg vum der LSAP, den Här Cruchten, huet mech a senger Interventioun ugeschwat.

M. Fernand Etgen, Président | Jo.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | D'Madamm Lorsché huet em Recht ginn.

M. Fernand Etgen, Président | Här Kartheiser, Dir sidd Iech net bewosst, datt mer elo iwwert de Projet de loi 8075 schwätzen.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Dach! An ech hunn och direkt ugefaangen domadder fir ze soen, datt mer en ënnerstëtzen. An elo wollt ech op déi verschidde Bemierkungen agoen, déi gemaach goufen.

An ech mengen, datt et engem Parlament ganz gutt deet, wann een esou Klenggekeete wéi e Krich an Osteuropa, e puer Honnert Kilometer vum hei ewech, kann diskutéieren, Här President, mat der Erlabnis vum Chamberspräsident.

(Interruption)

Ech wëllt also dorobber agoen, ech wëllt also dorobber agoen, wat hei gesot ginn ass. Jo, et ass ganz vill zynesch, et ass ganz vill traureg. An en Engagement zum Fridden ass eppes, wat een ëmmer muss maachen, ëmmer muss probéieren.

Zynesch oder traureg ass zum Beispill, datt mir all déi Joren, wou mir als Europäesch Unioun d'Méiglechekeet gehat hätten, fir anzewierken op d'Situatioun an der Ukrain, déi sech jo progressiv degradéiert huet, iwwert den Normandie-Format, net genuch gemaach hunn. Mir hunn och als Lëtzebuerg ëmmer gesot, déi Däitsch an d'Fransousen an deem Format maachen dat. Si hunn et net gemaach. An dat ass esou schued!

Mir hu gesinn, datt, wa mer et deemools fäerdegbruecht hätten, eng Regionaliséierung vun der Ukrain ze verhandelen, e Statut fir d'Minoritéiten, e Statut fir regional Sproochen, an eng Kontroll duerno zréckzeginn un d'Ukrain vum de Baussegrenzen, da wär dat net geschitt. Dat ass ee Beispill, wou et eng grouss Trauer, weinstens bei eis, bei mir, ass, datt mer dat net fäerdegbruecht hunn!

(Interruption)

Well mir hätten et kënnen! Mir hätte dee Krich kënnen verhënneren! Et ass traureg an zynesch, datt mer Krichsziler héieren, wéi d'amerikanesch Regierung et gemaach huet, iwwert de Wee vum hirem Verdedegungsminister, fir ze soen, hiert Krichszil wier et, Russland dauerhaft ze schwächen. Ass dat eist? Ech weess et net. Mäint ass et net. Mee mir musse kucken, datt mer dat net op d'Käschte vun anere Leit maachen.

Wat mir gär hätten, datt ass eng nei Chance fir d'Ukrain, eng friddlech Ukrain, eng eeneg Ukrain, eng reconciliéiert Ukrain, ...

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | An eng méi kleng Ukrain virun allem!

(Brouhaha)

M. Fernand Kartheiser (ADR) | ... eng Ukrain, déi et fäerdegbréngt, eng Perspektiv fir d'Zukunft ze hunn.

Wat mer elo maachen ...

Ech hunn hei en Tëscheruff kritt vun de grénge Kollegen: eng méi kleng Ukrain.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | An ech wëll dorobber reagéieren. Mir haten am Ufank, am Ufank, wou de Krich ugefaangen huet, déi russesch

Invasioun, déi mer alleguer verurteelen. Well dat geet net, fir en Nopeschland einfach esou militäresch ze iwwerfallen! Dat ass e Broch vun der Charta vun de Vereenten Natiounen. Mir hunn dat all verurteilt.

Mee deen Abléck huet et ugefaang, datt mer eng Negociatioun haten tëschen den Ukrainer an de Russen. Mir haten e puer Ronnen Negociatiounen. Déi sinn ënnerbrach ginn ënnert dem Afloss vum Westen. Leider, leider!

An haut ass et esou, datt dee selwechte Westen, wann Der d'Situatioun an den USA genee verfolgegt – mir maachen dat –, deen ass, deen Drock wäert ausüben op d'Ukrain, fir elo zréck un de Verhandlungsdësch ze kommen, zu Konditiounen, déi nettement méi defavorabel si wéi dat, wat mer am Februar/Mäerz hätte kënnen erreechen.

Et ka sinn, datt an engem zukünftege Friddensarrangement d'Ukrain méi kleng gëtt. Et ka sinn! Souwiesou hu se esou vill Leit verluer, et ass e schrecklechen Drama. Et ka sinn, datt se e militäresche Statut octroyéiert kréien, deen eng permanent Neutralitéit ass. Dat ass alles méiglech!

Et wär vläicht anescht komm, wann am Mäerz verhandelt gi wär, am Februar/Mäerz, wéi mir et direkt gefuerdert haten. Mir hätten direkt sollen de Wee vun der Verhandlung goen, vum Fridden, vum Ausgläich. Wivill Mënscheliwe wäer gerett ginn! Wat hätt un ekonomesche Gidder kënnen gerett ginn! Wat wär méiglech gewiescht, fir eng Friddensuerdnung, eng Friddensarchitektur an Europa ze bauen, am plaz dee Misär, dee mer elo gesinn!

An ier Dir et sot, Här President, soen ech: Meng Zäit ass elo eriwuer. An elo ginn ech mech setzen an ech soen Iech Merci, datt déi Kommentare méiglech waren.

M. Fernand Etgen, Président | An ech soen Iech Merci, datt Dir Iech sëtze gitt.

(Hilarité et brouhaha)

An ech ginn d'Wuert un d'Madamm Myriam Cecchetti.

M. Dan Kersch (LSAP) | Den Här Putin huet geschwat, elo kënnt d'Madamm Cecchetti.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | An de Stalin war an der Kommunistescher Partei, wou Dir och waart.

Une voix | Ulala!

M. Dan Kersch (LSAP) | Wéi den Här Putin och.

M. Fernand Etgen, Président | D'Madamm Cecchetti huet elo d'Wuert.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Merci. Merci, Här President. Här President, säit 2020 kritt dëst Parlament a reegelméissegem Ofstänn Gesetzesprojete virgeluecht, fir massiv staatlech Aiden un d'Entreprises ze geneemegen, fir d'éischt am Kader vun der Covidpandemie an elo am Kader vun der Energiekris. An et muss ee feststellen, datt dat mëttlerweil en zimmlech grouss Ausmooss ugeholl huet.

Mir sinn net méi am Zenario, wou d'Allgemengheet dem klengen Cafetier iwwert de Confinement eraus hëlleft. Mëttlerweil fléissen a ganz Europa – ech betounen: a ganz Europa! – Milliounen a Milliarden u Staatsgelder un déi privat Betriber, y compris un déi ganz grouss Firmen. An zu Bréissel si schonn déi nächst Ausnameregimenter decidéiert ginn, an eis Regierung huet jo och schonn den nächste Projet de loi deposéiert, fir de Regimm vun de Staatsgarantien em ee Joer kënnen ze verlängeren.

Noteems joerzengtelaang gepriedegt gouf, datt staatlech Agrëffer an d'Wirtschaft Gëtt sinn, gëtt elo a Krisenzäiten de Krunn grouss opgemaach. Wat eis

dobäi Suerge mécht, ass eng weider Ëmverdeelung vum Räichtum vun ënnen no uewen. Well op déi doten Aart a Weis gëtt en Deel vun de Perté verstaatlecht, während d'Profitter awer weiderhi privatiséiert bleiwen a monter ausgeschott ginn.

Schliisslech ginn déi Aidë jo an der Reegel ouni Géigeleschtung ausbezueelt a sinn och ëmmer manner selektiv. Wouhinner dat alles féiere soll, kann ee sech virun allem froen, wann een op den europäeschen Niveau kuckt. Well et ass evident, dass domadder déi bestoend Ongläichgewiichter an der Eurozon nach eng kéier verstärkt ginn, einfach dowéinst, well verschidden EU-Länner sech et einfach net leeschte kënnen, hir Betriber mat Milliarden ze subventionéieren. An anerer kënne sech et eebe leeschten, och well iwwert deene Länner nach ëmmer d'Damoklesschwäert vum Stabilitéitspakt hängt, dee jo just ausgesat, awer nach ëmmer net reforméiert ass.

Et huet schonn eng gewëssen Ironie u sech. No 2010 hate mer eng däitsch Regierung, déi der ganzer EU eng nefast Austeritéitskuer verschriwwen huet. Déi südlech Länner si bal dorunner erstéckt. An elo hu mer eng däitsch Regierung, déi dem Rescht vun der EU riseg Depensen opzwéngt. An nees riskéiert dat, déi südlech Länner ze erstécken. Amplaz ëmmer méi Ausnameregimier opzesetzen, misst also um europäeschen Niveau no kollektive Léisunge gesicht ginn, soss riskéiere mer, no der Energiekris erëm an eng zollt Eurokris ze falen.

Natierlech huet keen en Interêt dorunner, dass an Europa d'Betriber massenhaft an d'Faillite rutschen. Bis zu engem gewëssene Punkt sinn dës Aidë wuel onvermeidlech. An dofir hu mir och ni dergéint gestëmmt. Mee mir géifen eis wënschen, dass een erëm méi op Aide-remboursablë géif setzen a manner op direkt Subventionen. An natierlech wéilt mir op d'mannst eng Géigeleschtung vun de Betriber hunn, zumindest a Form vu Garantien a Saache Maintien dans l'emploi.

An dofir wäerte mir, Dir wäert Iech wuel net wonneren, Här Minister, wéi gewinnt, eis nees enthalen.

Ech soen Iech villmools Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Cecchetti. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech soen als Éischt dem Rapporteur Merci, net nëmme fir de Rapport, dee ganz komplett war, mëndlech wéi schrëftlech, mee och fir d'Zusummenaarbecht an der Kommissioun, wou awer, wa kleng Probleemer heiansdo optauchen a kleng Feeler, déi ganz onbürokratesch an onkomplizéiert kënne geléist ginn.

Dëse Gesetzestext ass also Deel vum Tripartite-Accord 2.0. Et ass en Deel vum Tripartite-Accord, dee mer matdroe kënnen. Esou vill kann ech dann emol direkt viwech schécken. Et ass nämlech wichteg, an dëse Krisenzäiten de Betriber Sécherheet ze ginn. A mat dësem Projet solle jo d'Käschte vun den héijen Energiepräisser fir d'Betriber hei am Land reduzéiert ginn.

Ech hat et virun ugeschwat: Dat betrëft natierlech par la force des choses net all d'Betriber, mee just déi, déi eeben an d'Parametere vun dësem Gesetz falen. De Rapporteur huet dat méi wéi kloer erkläert. Virun allem muss een als Éischt emol méi wéi 80 % méi u Gas an Elektresch wéi virum Krich bezuelen. Et ass, mengen ech, wichteg, dass et hei net ëm kleng Schwankunge geet, déi an engem Maart normal sinn a wou d'Betriber sech och dru gewinnt hunn, dass et emol erop, emol erof geet, mee dass et hei wierklech

drëm geet, wann et, esou wéi et am Moment ass, wierklech komplett deconnectéiert ass vun alle plangbare Realitéiten, dass een dann Hëllef kann, an zwar mat maximal 70 % vun deene Käschten, mat engem Plaffong vun enger hallwer Millioun. Déi hallef Millioun, dat ass scho fir déi meescht PMEe richtig vill Geld an et ass eng konsequent Hëllef. A mir sinn och frou, dass dat am europäesche Kader esou maachbar ass.

D'Ufroer vun den Aidë gouf liicht vereinfacht. Ganz onkomplizéiert ass et net. D'Firma muss zum Beispill selwer ausrechnen, wat se un Aiden zegutt huet an dëst mat uginn. Ech begrëssen dat, well et d'Dossiere méi einfach ze traitéiere mécht. Ech hoffen zumindest, dass de Staat doduerch d'Dossiere méi séier traitéiere ka wéi zum Beispill an anere Ministèren, wou ee jo laut der Press haut 17 Méint muss drop waarden, fir seng Subsidien ausbezueelt ze kréien, fir eppes an der Energietransitioun ze maachen.

An et ass awer ee kleng Couac oder Bemoll, soen ech elo mol, bei där Prozedur. An ech hoffen, dass do dann och eng gewësse Karenz an Toleranz wäert méiglech sinn. Falls nämlech e Betrib sech elo géif ieren, an dat kënnt vir, mir hunn dat gesinn, bei alle Covidaidë kënnt dat emol vir, dass een dann net e Pa-beierskris ausléist an dass ee virun allem och bei de Remboursementer net déi Suen dann den Dag drop fällig stellt. Well ech mengen, domadder kéint een dann engem Betrib, dee sech vläicht wierklech eierlech geiert huet, awer d'Genéck brichen.

Ech gesinn, de Minister weist vill Versteesdemech dofir, an ech gleewen him dat och.

Här President, dës Aidë si wéi d'Coûts non couverts néideg, fir der Krisensituatioun Meeschter ze ginn. D'Betriber kommen an deenen nächste Wochen a Méint net laanscht dës Käschten. An dofir brauche se déi kuerzfristeg Hëlfe. Mir Piraten wäerten dës Mesure matdroen.

Ech soen Iech villmools Merci.

M. Marc Goergen (Piraten) | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Mëttelstandsmi-nister Lex Delles.

Prise de position du Gouvernement

M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes | Merci villmools, Här President. Loosst mech, fir unzefänken, dem Rapporteur villmools Merci soe fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport. Ech mengen, dass mer hei bei engem Projet de loi sinn, fir de Betriber ze hëlfe, och iwwert dës Zäit hei kënnen ze kommen.

Et si Froe vun der Kompetitivitéit an awer och Froe vun der Sécherheet, fir dass e Betrib nach weess, wou en drun ass a wou en net drun ass, woumat e ka rechnen a woumat en net ka rechnen. Hei geet et drëm, dass et verschidde Konditiounen sinn – de Rapporteur huet se am Detail erkläert –, déi e Betrib muss erfëllen, fir kënne vun där Aide hei ze profitéieren. Et ass och ganz wichteg, dass mer hei awer trotzdem Garde-fouen agebaut hunn.

Dat sinn op där enger Säit natierlech d'Sectoren, an deenen ee sech muss beweegen, an op där anerer Säit natierlech, wéi d'Augmentatiounen vun de Präisser, sief et beim Gas, sief et beim Elektresch, mussen sinn, fir iwwerhaapt kënnen eligibel ze si fir déi Aiden hei. Et huet sech just am mëndlechen Rapport vum Rapporteur e kleng Couac ageschloen. Et ass vum Oktober 2022 bis Juni 2023, wou d'Betriber kënnen déi Aide hei ufroen. Et ass esou, dass de Framework eis déi Méiglechkeete gëtt an dofir dann och déi Demanden zu deene Momenter kënne gemaach ginn.

Ech mengen, et war virun ugeschwat ginn, dass ee muss eng Autorisatioun hunn, fir iwwerhaapt kënne vun deenen Aiden hei ze profitéieren. D'Vitess, fir kënnen ausbezuelen, dass ass dee Punkt, firwat een et selwer muss ausrechnen. Mee e Betrib muss ausrechnen, mat de Pièces à l'appui, wat iwwerhaapt d'Méiglechkeete sinn, well am Text jo och steet, dass eng Aide ënner 100 Euro mensuel net ausbezueelt gëtt, wat bei deene Präisser, wéi se am Moment sinn, och relativ schwierig wier.

Et geet hei drëm, dass mer méi an d'Breet gi vun de Betriber. Am éischten Tripartite-Accord sinn et just déi energieintensiv Betriber gewiescht, déi konnten Aidë fir d'Energie kréien. Dee kleng Bäcker, dee kleng Metzler konnt net dovunner profitéieren. An dofir ass et wichteg, dass am zweeten Tripartite-Accord déi Ouverture gemaach ginn ass, well natierlech déi Situatioun weiderleef an déi Betriber dréngend Hëlfe brauchen, fir dass se kënne fonctionéieren.

Mee ech kann awer den Här Clement berouegen. Och wann de Betrib selwer et ausrechen, fir dass en och weess, mat wat e ka rechnen, gëtt e Contrôle um Ministère gemaach, bevir ausbezueelt gëtt. Dat heescht, et gëtt alles kontrolléiert, bevir iwwerhaapt en Euro iwwerwise gëtt, esou wéi dat och schonn – elo hunn ech Äert Pult hei futti gemaach –, esou wéi dat och scho bei deenen aneren Aidë war.

Contrairement zu deem, wat awer gesot ginn ass, bei der Carburantsaide zum Beispill, muss e Betrib eng Perte hunn, soss kann e keng Carburantsaide kréien. Dat heescht, dem Betrib muss et ganz schlecht goen, e muss eng Perte maachen, fir dass en iwwerhaapt kann eng Carburantsaide kréien.

An ech wëll awer och op dëser Plaz nach eng kéier soen, dass e Benefiss an engem Betrib net eppes ass, wat ee soll verdäiwelen. E Betrib muss Benefiss maachen, well wann e Betrib kee Benefiss mécht, kann e muer net investéieren!

Une voix | Genee!

M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes | E Betrib, dee muer net kann investéieren, ass e Betrib, dee stoe bleift an deem iwwermuer ongesond ass an net méi ka fonctionéieren, net méi kann nei Leit astellen, net méi ka Steiere bezuelen. Also muss e Betrib Benefiss maachen an dat ass näischt, wat ee soll verdäiwelen.

Une voix | Très bien!

M. Lex Delles, Ministre des Classes moyennes | Dofir, bei dësen Aiden ass et wichteg, dass mer de Betriber duerch dës Zäit hei kënnen hëlfe. De Framework gëtt eis d'Méiglechkeeten, an dofir soen ech och all deenen, déi de Projet matstëmme, e grouse Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Mëttelstandsmi-nister Lex Delles. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8075. Den Text steet am Document parlementaire 8075⁹.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8075 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fängt un. Mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dëse Projet de loi ass mat 58 Jo-Stëmme bei 2 Abstent-iounen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Diane Adehm), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf,

Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue (par M. Max Hengel), M. Georges Mischo (par Mme Octavie Modert), Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar (par M. Jean-Paul Schaaf), Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Marc Lies), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydia Polfer (par M. Gusti Graas) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana (par M. Yves Cruchten), Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Djuna Bernard), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill (par M. Marc Hansen) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

12. Motion de Mme Nathalie Oberweis au sujet du retrait de l'amendement 3 du projet de loi n° 7642 et introduction d'une nouvelle proposition pour la détermination du capital investi d'un logement mis en location

(Motion déposée en séance publique n° 14 du 22 novembre 2022 – à consulter dans ce compte rendu en page 36)

Als nächste Punkt um Ordre du jour kënnt d'Motioun vum der Madamm Nathalie Oberweis iwwert de Retrait vum Amendement Nummer 3 vum Gesetzesprojet 7642.

An ech géif direkt der Madamm Oberweis d'Wuert ginn.

Exposé

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk), auteure | Ma, Här President, ech hunn d'Motioun gëscher virgestallt. Ech hunn héieren, dass eng Rei Leit iwwerrascht waren. Mir sinn och iwwerrascht iwwert de Revirement vum deem Gesetz, woubäi dat jo sollt ufangs ganz kloer d'Locataire beschützen, Locataires, vun deene mer wëssen, dass déi zu engem Drëttel vum Aarmutsrisiko beträff sinn. Do gesi mer elo, dass mat där Ausrichtung, déi d'Gesetz elo hält, d'Loyere wäerten an d'Luucht goen.

Beim Gros vun de Loyere vun de Wunnengen, den eelere Wunnengen, do wäerten d'Loyeren an d'Luucht goen. Do ginn et Zuelen derzou. Dat ass näischt, wat mir erfonnt hunn.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Très bien!

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk), auteure | Et ass jo och e Faktencheck an der Press gemaach ginn. D'ailleurs war et scho laang a breet an der Press an dat ass nach ëmmer net diskutéiert ginn.

Mir fannen dat skandaléis! Mir wëssen, dass mer an enger Wunnungskris sinn, dass mer immens vill Leit hunn, déi vum Aarmutsrisiko beträff sinn, an dann hu mir esou e Gesetz! An dofir propoziéiere mir, dass deen Amendement zrëckgezéi gëtt.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Oberweis.

Da fret d'Madamm Josée Lorsché d'Wuert.

Discussion générale

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Merci, Här President. Ech verstinn der Madamm Oberweis hir Suergen. Ech wëll awer och betounen: Et ass net verbueden, mee et ass net üblech, e Projet de loi, deen deposéiert ass an der Prozedur ass, an der Plénière ze amendéieren. Et ass éischter üblech, dass déi Diskussiounen an der zoustänneger Chamberskommissioun gefouert ginn. An déi Kommissioun hu mir net wëlles, hei ze court-circuitéieren. Duerfir invitéiere mer d'Madamm Oberweis, hir Virschléi an der Kommissioun anzebréngen an do ze diskutéieren.

Wann d'Kommissioun dann der Meenung ass, an do si jo 15 Leit aus der Chamber aktiv, a wann déi der Meenung sinn, dass deen Amendement richteg a gutt ass, dann huet déi Kommissioun all Fräiheeten an all Autonomie, do en Amendement virzehuelen, en Amendement parlementaire. Ech mengen, dat ass de gängege Wee. An duerfir wëlle mir wierklech op deem Wee bleiwen an dës Motioun hei net unhuelen.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Lorsché. An dann huet den Här Marc Lies d'Wuert gefrot.

M. Marc Lies (CSV) | Jo, merci, Här President fir d'Wuert. Ech ginn der Madamm Lorsché do absolutt Recht, datt dee prozedurale Wee hei e bëssen e gelungenen ass an duerfir e Verweis an d'Kommissioun sécherlech dee richteg Wee wär.

Bon, wa sollt driwwer ofgestëmmt ginn, da wäert d'CSV sech heibäi enthalen, woubäi ech awer wëll bemierken, datt an engem Sënn d'Madamm Oberweis Recht huet, wat dësen Amendement ugeet, deen zu engem gewëssenen Zäitpunkt komm ass, deen eis och extreem iwwerrascht huet a wou sech effektiv dann awer e bëssen drop hindeite léisst, datt d'Fangerspëtzegefill bei dëser Majoritéit, zemoos an enger Situatioun, wéi se momentan um Baumaart an awer och um Immobiliemaart ass, ... zu engem Zäitpunkt kënnt, deen absolutt guer net opportun war. An duerfir huet dësen Amendement, dee vun der Regierung eragereecht ginn ass, jo sécherlech fir vill Duerjerneen a fir vill Mësstëmmung dobausse gesuergt.

Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Lies. Dann huet den Här Sven Clement d'Wuert gefrot.

M. Sven Clement (Piraten) | Jo, merci, Här President. Also, u sech vum Fong hier ënnerstëtzen ech d'Fuerderung vun der Madamm Oberweis. Mir sinn net Member an der Logementskommissioun, just Observateur. Deementspriedend kënne mer net mat ofstëmmen doriwwer. Mir géifen et awer begrëssen, wa sech herno géif eng Majoritéit fannen, fir deen Amendement 3 ze sträichen.

Ech wëll awer vläicht, wa mer scho bei deem Thema vun deem Gesetz sinn, zwou Saache ganz séier lassginn. Ech mengen, et hätt een net sollen de Minister froen, fir den Amendement zrëckgezéien, mee déi

Affekotenetüd, déi dat Ganzt geschriwwen huet, an déi et dann nach net fäerdegebréngt, fir vill Geld den Excel richteg ze schreiwen.

A wa mer beim Excel sinn, da wëll ech och emol eng Kéier verstoen, wéi de Minister mengt, wat en ugekënnegt huet, datt en en Excel als Annex vun engem Gesetz wëllt publizéieren, et nei ze schreiwen, mat all deene Remarken, déi e krut. Da misste mer och net iwwert den Amendement 3 schwätzen, well d'Gesetz ass handwierklech schlecht.

An do gesäit een, wéi schluddeger hei wierklech geschafft gëtt an engem Dossier, dee primordial wichtig ass fir d'Leit am Land, ob se Proprietär sinn, ob se Locataire sinn. An ech mengen, dat eenzeg Seriö, wat de Minister hei nach kéint maachen, wär, dat Gesetz zrëckgezéien, et nei ze schreiwen, mat all deene Remarken, déi e krut. Da misste mer och net iwwert den Amendement 3 schwätzen, well d'Gesetz ass handwierklech schlecht.

Et ass net emol vum Ministère selwer geschriwwen, mee vun enger Affekotenetüd. Dat si mer jo mëttlerweil gewuer ginn doduerjer, datt d'Excel-Sheeten nach Metadonnéen dran hunn, wat och net onbedéngt fir d'digital Kompetenz vun deem Ministère schwätzt. Ech mengen, bref, am beschte wär et, einfach d'Gesetz zrëckgezéien. Ech mengen, dat géif vill Leed erspueren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement. Dann huet den Här Fernand Kartheiser d'Wuert gefrot.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, Här President, mir soen och der Madamm Oberweis an der Madamm Cecchetti Merci fir déi Motioun hei. A mir géifen dat och ënnerstëtzen, wann et geet, fir an der Kommissioun weider doriwwer ze diskutéieren. Ech mengen, dat ass wierklech hei dee richteg Wee.

Et wär och schéi gewiescht, Här President – well et ass jo eng Motioun, an eng Motioun adresséiert sech nun emol un d'Regierung –, wann den Här Wunnengsbau-minister hei gewiescht wär. Mir hätten et immens begrësst, fir kënnen eng Stellungnam vun der Regierung ze héieren ...

(Interruption)

... zu enger Motioun, déi sech un d'Regierung adresséiert. Ech weess net, ob den Här Kox informéiert war, datt mer elo sollen den Owend heiriwwer diskutéieren. Mee et wär awer, mengen ech, ...

(Interruptions)

Gelift?

M. Fernand Etgen, Président | Et ass un der Chamber.

(Brouhaha)

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, nee, mee et ass eng Motioun. D'Motioun adresséiert sech un d'Regierung. Et ass keng Resolutioun. Déi kënne mer ënner eis diskutéieren. An ech gesinn, datt den zoustännege Minister net hei ass. Well et hätt eis zum Beispill ganz staark interesséiert, wéi en op déi Propositioun vun de Kollege vun de Lénke reagéiert hätt.

Also, kuerz gesot, mir denken, mir sollten an der Kommissioun heiriwwer diskutéieren. Et ass eng interessant Propositioun. A wann d'Kollege vun der Lénker d'accord sinn, da géife mer dat gär maachen.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. Da ginn ech d'Wuert zrëck un den Auteur vun der Motioun, d'Madamm Oberweis.

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk), auteure | Merci, Här President. Merci och Iech alleguer fir Är